

GDF-1654

Seat No. _____

M. A. (Sem. I) Examination

January - 2016

Gujarati : Paper - 105

(Inter Disciplinary Course)

(ગાંધીસાહિત્ય)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગૂણ દર્શાવે છે.

- ૧ ગાંધીજીના જીવનનો વિગતે પરિચય કરવો. ૧૪
અથવા
- ૧ ગાંધીજીના ચારિત્ર્ય નિર્માણમાં ભાગ ભજવનારાં પરિબળોનું વિસ્તૃત આલેખન કરો.
- ૨ ગુજરાતી સાહિત્યમાં થયેલા આત્મકથાના ઉદ્ભવ અને વિકાસની ક્રમિક ગતિવિધિને આલેખો. ૧૪
અથવા
- ૨ આત્મકથાના સ્વરૂપને વિગતે સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
- ૩ 'સત્યના પ્રયોગો'માં પ્રગટતી ગાંધીજીની આત્મકથાકાર તરીકેની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓની સમીક્ષા કરો.
અથવા
- ૩ "સત્યના પ્રયોગો આત્મકથામાં ગાંધીજીએ પ્રસંગે પ્રસંગે સત્યની જ ખોજ આદરી છે" આ વિધાનના પરિપ્રેક્ષ્યમાં વિગતે ચર્ચા કરો.

૪ ટૂંકનોંધ લખો; (ગમે તે બે)

૧૪

- (૧) 'પિતાજીનું મૃત્યુ અને મારી નામોશી'ની પ્રકરણ ચર્ચા
- (૨) 'સત્યના પ્રયોગો'ની ભાષાશૈલી
- (૩) 'સત્યના પ્રયોગો'ની શિર્ષક યથાર્થતા
- (૪) 'સત્યના પ્રયોગો'નો અંત.

૫ કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો;

- (૧) નર્મદ, સ્નેહરશ્મિ, કનૈયાલાલ મુનશી, અને જયશંકર સુંદરીની આત્મકથાઓનાં નામ લખો.
- (૨) ગાંધીજી વ્યભિચારમાંથી કેવી રીતે આબાદ બચી ગયા ?
- (૩) ગાંધીજીએ શાની ચોરી શેના માટે કરી હતી ? તે અંગે તેમણે કેવી રીતે પ્રાયશ્ચિત કર્યું ?
- (૪) ગાંધીજી પ્રથમવાર વિલાયત કયા કારણે ગયા ? વિલાયત જતાં પહેલાં માતાએ કઈ પ્રતિજ્ઞા લેવડાવી હતી ?
- (૫) સ્કૂલના અભ્યાસ વખતે કેળવણીખાતાના ઈન્સ્પેક્ટરે વિદ્યાર્થીઓને જે પાંચ શબ્દો લખાવ્યા તેમાં ગાંધીજીએ કયા શબ્દની જોડણી ખોટી લખી હતી ? ખોટી જોડણી સુધારવા વગશિક્ષકે ગાંધીજીને કયું સૂચન કરેલું ?
- (૬) 'સત્યના પ્રયોગો' આત્મકથાના કોઈ પણ ચાર પ્રકરણનાં નામ લખો.
- (૭) 'અલપજલપ', સ્મરણયાત્રા, આત્મકથાના ટુંકડા અને અમૃતદીક્ષા ના આત્મકથાકરોનાં નામ જણાવો.
- (૮) ગાંધીજીનાં ચાર પુસ્તકોનાં નામ લખો.
- (૯) બાળપણમાં ગાંધીજીને કયા બે નાટકોની ઘેરી અસર તેમના ચિત્ત પર પડી હતી ?
- (૧૦) ડરબનથી ટ્રિટોરિયા જતાં ગાંધીજીને કયો અનુભવ થયો હતો ? તેની ગાંધીજી પર શી અસર થઈ ?
- (૧૧) 'સત્યના પ્રયોગોમાં' ગાંધીજીએ પોતાના પિતાના કયા ગુણોને ઉલ્લેખ્યા છે ?
- (૧૨) ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રથમ આત્મકથા કઈ છે ? તે કોણે લખી છે ?